

det forudsættes, at overførsel til ekstensiv landbrugsdrift er af afgørende betydning for bevarelsen af områdets natur- og miljømæssige værdier. Følgende karakteristika vil indgå ved udpegningen:

- områderne er af væsentlig betydning for beskyttelsen af sårbare grundvandsressourcer,
- områderne indeholder en stor koncentration af sårbare, truede naturtyper, f.eks. enge, overdrev og lign.,
- områderne er af væsentlig betydning for sikringen af flora- og faunainteresserne, knyttet til overfladevand og vådområder,
- områderne indeholder særligt værdifulde landskabelige og/eller kulturhistoriske og/eller geologiske aspekter.

Miljøfølsomme områder foreslås optaget i regionplanerne. Med hensyn til områder af betydning for sikring af grundvandsressourcerne vil udpegningen ske i tæt sammenhæng med udvælgelse af områder til skovtilplantning.

Administrationen af love m.v. på landbrugsområdet vil i størst muligt omfang blive koordineret med denne strategis målsætning. De nævnte støtteordninger, der bl.a. kan bygge på forvaltningskontrakter, udmøntes i Landbrugsministeriets lovgivning.

Flere love på landbrugsområdet tiltrækker sig særlig opmærksomhed:

Gennem administrationen af *landbrugsloven* og *lov om jordfordeling* søges bl.a. skabt levedygtige bedrifter, også på nye driftsgrundlag og med nye produktioner i forbindelse med omstillingsprocessen i jordbrugserhvervet, hvor miljøhensyn tillægges større vægt.

Ved den seneste ændring af *landbrugsloven* i 1986 er der gennemført en lempelse af erhvervsbestemmelserne for mindre landbrugsejendomme. Sådanne ejendomme kan nu stort set erhverves alene med bopælspligt. Der er således banet vej for, at mindre brug også kan erhverves af købere, der stiller mindre krav til det økonomiske afkast, og som ønsker at eje ejendommen og drive denne mindre intensivt med særlig interesse for dens natur- og herlighedsværdier.

Den nye *landbrugslov* har dog kun været i kraft i ca. 8 måneder. I takt med et voksende erfaringsgrundlag må det vurderes, hvorvidt de ændrede bestemmelser i tilstrækkeligt om-

fang også tilgodeser denne strategis målsætning.

Landbrugslovens landbrugspligt medfører ikke pligt til en bestemt intensiv landbrugsmæssig anvendelse. Ekstensiv landbrugsdrift er således opfyldelse af landbrugspligten.

Jordfordelingsinstituttet kan få stor betydning med hensyn til realisering af strategien. Jordfordeling betyder, at der sker en frivillig omlægning af ejendomsretten og brugsretten til et jordareal, først og fremmest gennem bytte af arealer mellem flere bedrifter. Jordfordeling tilsigter, at landbrugsejendommen har et samlet og hensigtsmæssigt jordtilliggende, og vil således kunne udnyttes til at afbøde uønskede virkninger af marginalisering. Herudover vil det være formålstjenligt, at mulighederne for at anvende jordfordelingsinstituttet udvides, så både landbrugs-, skovbrugs-, natur- og miljømæssige samt rekreative interesser direkte kan varetages. De nævnte interesser bør eksplicit indgå i en jordfordelings sag. En øget anvendelse af jordfordelingsinstituttet kan fremmes bl.a. ved afsættelse af øgede ressourcer til fremskaffelse af velegnet jord til jordfordelingsformål. Det må overvejes at give amtsråd og kommunalbestyrelser samt eventuelt de centrale miljømyndigheder sagsrejsningskompetence.

I sammenhæng hermed kan offentlige arealer, herunder jordfondens arealer, anvendes under en tilsvarende bredere synsvinkel, hvor også skovbrugs- samt natur- og miljøinteresser varetages.

Jordfordelingsinstituttet, der også i fremtiden bør bygge på frivillighed, vil fremover bl.a. kunne anvendes til at få samlet bevaringsværdige områder, f.eks. spredte englodder og lign., der kræver ekstensive driftsformer, således at bæredygtige økonomiske enheder tilstræbes. Smålodder, der i dag ligger som bevaringsværdige, udyrkede arealer, bør ved ejerskifte bevares uden for omdriften. Jordfordeling kan desuden anvendes i forbindelse med skovrejsning og retablering af vådområder.

Landbrugsministeriet vil endvidere overveje, hvordan man ved administrationen m.v. af nationale tilskudslove på landbrugsområdet kan realisere denne strategis målsætning.

3.4.2. Fremme af skovtilplantning og vedproduktion